

man ikke Lov til at tælle med, og saaledes, at man altid kan se, at man ikke har talt et Barn med, som maaske i en 2—3 Maaneder om Efteraaret er i Tjeneste hos en Nabo og derfor er kommet i en Nabofriskole og talt med der. Jeg synes, at det offentlige har Ret til at kræve, at det dokumenteres, at man har regnet rigtigt. Og jeg synes, at man saa skulde skrive dette i Ændringsforslaget.

Jeg begriber ikke, hvorfor man har valgt Ordet Forsømmelse, som endog er brugt to Gange, thi det erkendes fra alle Sider, at det omtalte Forhold ikke har noget med Forsømmelse at gøre. Hvis et Barn i den private Skole i den Grad forsømmer sin Skolegang, eller Forældrene lade det forsømme Skolegangen i den Grad, at det ikke opfylder det Krav om et vist Lavmaal af Kundskaber, der kan stilles, har — som det ærede Medlem for Assens (Berntsen) allerede har sagt — det offentlige, det vil sige Skolekommissionen, Ret til at kræve, at dette Barn skal sættes i den offentlige Skole. Men man behøver ikke at tale om Forsømmelse. Der staar endog her, at Forsømmelsens Grund skal anføres. Det vedrører imidlertid ingen, om et Barn bliver hjemme fra Friskolen af den ene eller den anden Grund, uden netop den Kreds, som har oprettet Friskolen. Lad os dog endelig lade Ansvarret blive hos dem, der have oprettet Friskolen. Der er ingen andre end dem, der have Krav paa at kunne undersøge, om Børnene have forsømt faa eller mange Dage. Det eneste Krav, der af Skolekommissionen kan stilles, er dette, at Børnene opfylde Fordringen om et vist Lavmaal af Kundskaber.

Jeg vil henstille, at man omredigerer dette Punktum, hvori der tales om Forsømmelser, og indskrænker det til at fastslaa, hvad der fra det offentlige Side kan kræves, at der indføres denne Protokol, og at det af denne skal fremgaa, hvor mange Børn der i hver Maaned have søgt Skolen. Vi skulle ikke finde en Redaktion her, det ville den højtærede Minister og Udvalget selvfølgelig let kunne, men den skal altsaa gaa ud paa at undgaa dette med Forsømmelser. Thi naar Børnene ellers kunne det, de skulle, er der ingen, der har Ret til at blande sig i dette, om de have forsømt lidt eller meget. Det manglede ogsaa bare. Hvis jeg antager en Lærer eller Lærerinde til at undervise mine Børn, kommer det ikke det offentlige ved, om jeg kun lader dem undervise om Vinteren, saa at de maaske ikke faa Undervisning en eneste Dag om Sommeren, og hvis jeg slog

mig sammen med en eller flere andre om at holde en saadan Lærer, maatte vi have den samme Ret. Al den Slags med Forsømmelser har man ingen som helst Grund til at skrive. (Afbrydelse af S. Sørensen). Det ærede Medlem for Varde (S. Sørensen) siger: Men naar der forlanges Penge fra Statens Side. Nej, hvad enten Børnene have faaet de Kundskaber, Staten kræver, at de skulle have, i Løbet af 7 eller i Løbet af 11 eller 12 Maaneder, kan Staten uden Samvittighedsskrupler yde samme Tilskud. Jeg vil, som sagt, henstille dette og skal i øvrigt ikke komme dybere ind derpaa for ikke at trække Tiden ud.

Jeg kan ikke lade være med at gøre en Bemærkning om Statens Tilskud til Kommunerne, som den ærede foregaaende Taler ogsaa omtalte. Jeg er i saa Henseende enig med ham. Det kunde ikke falde mig ind at gøre nogen som helst Indvending mod, at man — altsaa efter Forslaget, saaledes som det foreligger fra Udvalgets Haand — gaar ind paa fra Statens Side at yde et ret betydeligt større Tilskud til Kommunerne til Hjælp til Lærerlønningerne end efter Regeringsforslaget. Det har jeg intet som helst imod, men det, jeg er betænkelig ved, er, at den Maalestok, man bruger, naar man skal uddele Statstilskuddet til Kommunerne, er den Forhøjelse af Lærerlønningerne, og endda kun til en vis Grad den Forhøjelse, som skal ske efter Forslaget, at man altsaa over en lav Sko, uden Hensyn til om en Kommune er mere eller mindre velsitueret, siger, at den skal af Staten have Halvdelen af, hvad den yder i Forhøjelse af Lærerlønningerne. (S. Sørensen: Det er ikke vist.) Ja, saadan har jeg forstaaet det, navnlig efter den ærede Ordførers Udtalelser. Men der er en Undtagelse, nemlig: hvis Kommunen skal yde mere end 200 Kr. for at komme op til 900 Kr. Men den Undtagelse finder jeg ikke særlig behagelig. Det betyder, at som Regel kan man paa de fattige Egne, dem, der skulle op med mere end 200 Kr., ikke faa saa meget i Refusion, som man kan faa der, hvor man i Forvejen har haft Raad til at sætte Lønnen op. (Berntsen: De glemmer de 50,000 Kr. gennem Skolefonden.) Det skal jeg nok komme til. Jeg vilde have sat mere Pris paa, om man havde fundet et andet Kriterium for Tildeling af Statstilskuddet. Jeg henstiller til fornyet Overvejelse i Udvalget, at man finder en anden Maalestok, saa at de mange Penge, der efter Ændringsforslaget skulle gaa som Statstilskud til Lærerlønningerne, gaa efter de